01/04/2022

Ο πολυτάλαντος και οξυδερκής σκηνοθέτης μας Βασίλης Γεωργιάδης!

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Πολυμερές ταλέντο και κομίζοντας τα σπέρματα πολιτισμού της ευλογημένης γης της Ιωνίας, ρίχτηκε στα μονοπάτια της τέχνης ο απαράμιλλος σκηνοθέτης Βασίλης Γεωργιάδης και παρήγε μερικά από τα αριστουργήματα του ελληνικού κινηματογράφου. Τονίζοντας εμφατικά ότι δυο από τις κινηματογραφικές παραγωγές του έξοχου Βασίλη Γεωργιάδη, «Τα κόκκινα φανάρια» και «Το χώμα βάφτηκε κόκκινο», προκρίθηκαν από την Αμερικανική Ακαδημία κινηματογράφου, στην τελική πεντάδα, για το Όσκαρ καλύτερης ξενόγλωσσης ταινίας.

Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος

Ο Βασίλης Γεωργιάδης είδε το φως της ζωής στις 12 Αυγούστου του 1921 στα στενά των Δαρδανελίων. Ανήσυχο πνεύμα από νέα νεαρή ηλικία, εκδήλωσε ξεχωριστή έφεση και αγάπη για την κινηματογραφία.

Με την αποπεράτωση των εγκυκλίων γυμνασιακών σπουδών, έλαβε βασικά μαθήματα σκηνοθεσίας και ξεκίνησε τη μακρά και επιτυχημένη πορεία του στο φάσμα του κινηματογράφου. Ξεκίνησε την καριέρα του δουλεύοντας αρχικά ως

βοηθός σκηνοθέτη, στις ταινίες «Το παιδί μου πρέπει να ζήσει» (1951), «Νεκρή Πολιτεία» (1952) και «Το ποντικάκι» (1954). Και ήδη από αυτές τις πρωτοφανέρωτες σκηνοθετικές του συμμετοχές, εξέπεμψε το στίγμα ενός μεγάλου σκηνοθετικού ταλέντου.

Δυο έτη μεθύστερα το 1956, κάνει την πρωτόλεια σκηνοθετική του εμφάνιση, χρηματο-δοτώντας ο ίδιος την πρώτη του ταινία. Μία ταινία μάλιστα, που θα επαναπροβληθεί τρία μόλις χρόνια πριν το θάνατό του το 1997, υπό τον τίτλο «Κυριακάτικη ήρωες», με αντικείμενο τα ποδοσφαιρικά ινδάλματα της δεκαετίας του ΄60. Σημειώνοντας μετ΄ επιτά-σεως εδώ, την πρωτοπορία του Μικρασιάτη σκηνοθέτη, να χρησιμοποιήσει αληθινούς ποδοσφαιριστές, για να προσδώσει ρεαλιστική ένταση στην ταινία του.

Εγχείρημα πολύ πρωτοπόρο για την εποχή του, που παρέπεμπε στον ιταλικό κινηματογραφικό νεορεαλισμό. Για την ιστορία μάλιστα μνημονεύουμε, ότι σε αυτή την πρωτοβουλία – ταινία του, ο Βασίλης Γεωργιάδης υποδύονταν και ένα μικρό ρόλο ως ηθοποιός. Από το σημείο εκείνο και εντεύθεν, ο μεγάλος μας σκηνοθέτης παρήγε σπουδαίες ταινίες, που συγκαταλέγονται στα αριστουργήματα του ελληνικού κινηματογράφου.

Αναφέρουμε ενδεικτικά «Τα κόκκινα φανάρια» στα 1963 που θα προβληθούν πολλαπλώς στο εξωτερικό με τιμητικές διακρίσεις, «Το χώμα βάφτηκε κόκκινο» (1965), που αποτέλεσε ένα ορόσημο στα κινηματογραφικά μας χρονικά, «Η έβδομη μέρα της δημιουργίας» στα 1966, που από πολλούς κρητικούς θεωρείται η κορυφαία μας ελληνική ταινία, «Κορίτσια στον ήλιο» στα 1968, «Στη μάχη της Κρήτης» (1970), «Εκείνο το καλοκαίρι» «1971», για να ακολουθήσουν και άλλα διαμάντια της ελληνικής κινηματογραφίας.

Κεντρικό χαρακτηριστικό της σκηνοθετικής δημιουργίας του Βασίλη Γεωργιάδη, είναι η οξυδερκής κοινωνική του μάτια, που μαστίγωνε ανηλεώς την κοινωνική εκμετάλλευση, την υστέρηση στη θεσμική ολοκλήρωση της ελληνικής κοινωνίας και τις κοινωνικές στρεβλώσεις στη μεταπολεμική Ελλάδα, που με κεντρικό πυρήνα τη φτώχεια, την υστέρηση και την ασύμμετρη ανάπτυξη, παρήγαν την κοινωνική περιθωριοποίηση και την κοινωνική ισοπέ-δωση ανθρώπων.

Τόσο στα εμβληματικά «Κόκκινα φανάρια», που με παραστατική ενάργεια ο δεξιοτέχνης Βασίλης Γεωργιάδης, μας μεταφέρει στα κακόφημα μπαρ της Τρούμπας του μεταπολεμικού Πειραιά, στα οποία νέες όμορφες κοπέλες, υπό τη δίνη της φτώχειας και της κακουχίας, προσπαθούν να αρδεύσουν ένα πλαστό όραμα ζωής στην πορνεία, όσο και «Στο χώμα βάφτηκε κόκκινο», πού μας ταξιδεύει στο θεσσαλικό Κάμπο του αρτιγέννητου του ελληνικού κράτους, με τους αδύναμους κολίγους να βιώνουν τη στυγνή κοινωνική εκμετάλλευση, για ένα πιάτο φαγητό, ένα καλύβι για στέγη και ένα γλίσχρο εισόδημα και τον φωτισμένο επαναστάτη του αγροτικού κινήματος Μαρίνο Αντύπα, να προσπαθεί να εγείρει συνειδήσεις, ξεσηκώνοντάς τους, για να διεκδικήσουν το δίκιο τους, ο Βασίλης Γεωργιάδης, με την υψηλή τέχνη του, μας ευαισθητοποιεί και μας προβληματίζει, για τις μυλόπετρες της υπανάπτυξης, μέσα από τις οποίες πορεύτηκε το σύγχρονο ελληνικό κράτος.

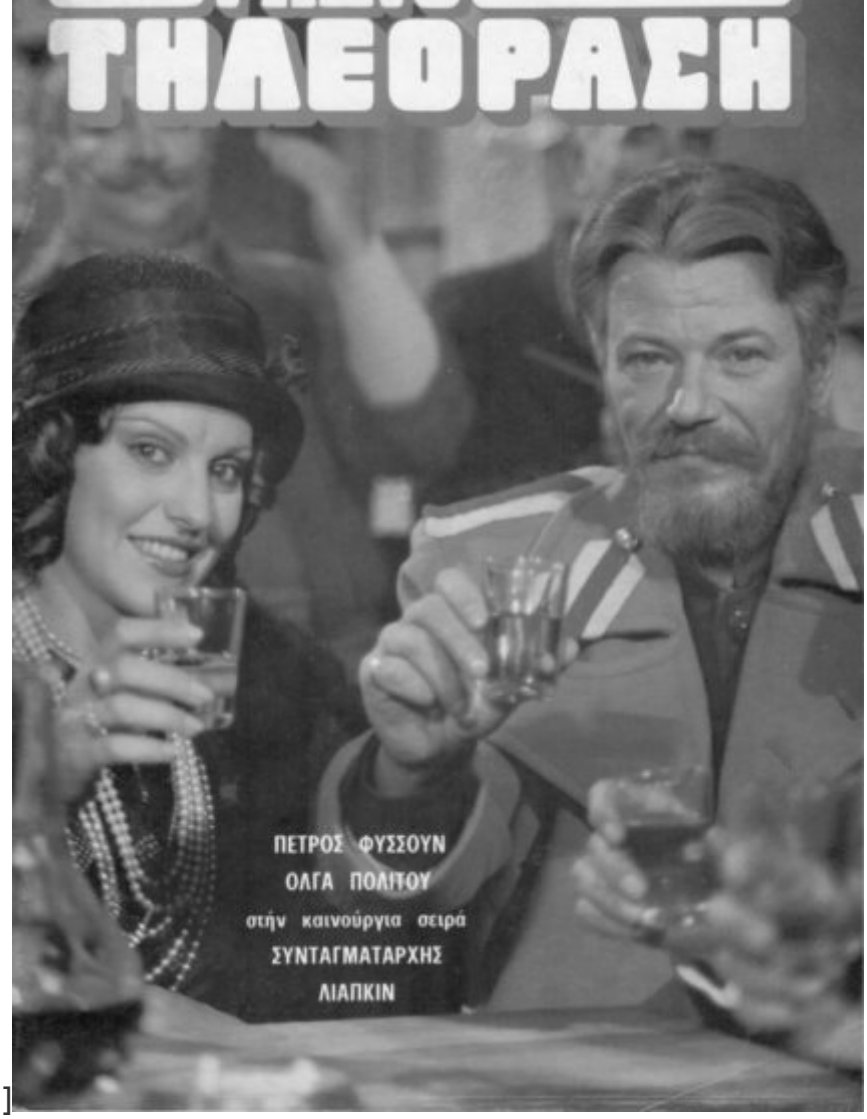

]

Παράλληλα όμως με τα αριστουργήματα του στον ελληνικό κινηματογράφο, ο έξοχος Βασίλης Γεωργιάδης, μας κατέλειπε, σπουδαίες σκηνοθετικές δημιουργίες και στο πεδίο της μικρής μας οθόνης. Μερικές από τις κορυφαίες τηλεοπτικές παραγωγές, που σφράγισαν τα ελληνικά τηλεοπτικά δρώμενα, φέρουν ακέραια τη σφραγίδα, του Χαρισματικού Βασίλη Γεωργιάδη. Μνημο-νεύουμε τις παραγωγές, «Ο Χριστός ξανασταυρώνεται» (1975), κατά πολλούς κριτικούς μας, η καλύτερη ελληνική τηλεοπτική παραγωγή, «Οι Πανθέοι» (1977), «Γιούγκερμαν», (1978), «Συνταγματάρχης Λιάκπιν» (1979) κ.α. Τέσσερις συνεργα-σίες, με τις οποίες ο Βασίλης Γεωργιάδης, διασταυρώνει τα καλλιτεχνικά βήματά του, με τους κορυφαίους συγγραφείς μας, Νίκο Καζαντζάκη, Τάσο Αθανασιάδη και Μίτια Καραγάτση.

Και πολλές άλλες ακόλουθους σπουδαίες τηλεοπτικές σειρές. Σε ότι αφορά τη συμμετοχή του ως ηθοποιός και σε δεύτερους ρόλους, ο Βασίλης Γεωργιάδης

συμμετείχε στις ταινίες : «Οι άσσοι του γηπέδου» (1956), «Η παιχνιδιάρα» (1967), «Στη ζωή μαζί σου πόνεσα» (1968», «Καπετάν φάντης μπαστούνι» (1968), «Ο στρίγγλος που έγινε αρνάκι» (1968), «Το λεβεντόπαιδο» (1969), «Ο άνθρωπος της καρπαζιάς» (1969) και «Μαντώ Μαυρογένους» (1971).

Σε όλη αυτή τη μακρά σκηνοθετική του πορεία, ο Βασίλης Γεωργιάδης διακρίθηκε για το ήθος του, την εμπνευσμένη και οξυδερκή του κοινωνική μάτια και τη μοναδική δεινότητα του, να στηλιτεύσει τα μείζονα προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας.

Στις 30 Απριλίου του 2000, Ο έξοχος δημιουργός της ελληνικής κινηματογραφίας, εκδήμησε από τη ζωή, αφήνο-ντας πίσω του ένα δυσαναπλήρωτο κενό, στο φάσμα της σκηνοθετικής μας τέχνης. Το αλγεινό άγγελμα του θανάτου του, υποδέχτηκε η ελληνική κοινωνία με ανείπωτη θλίψη. Υπήρξε αναντίρρητα ένας μύστης της σκηνοθετικής μας τέχνης στον 20ο αιώνα και οι μούσες μας, θα τον ραίνουν με την αθανασία !